

تنها راه گزینش نشدن،

گزینش نکردن است.

از میان مباحثی که در دو دهه اخیر - یعنی از همان روزهای نخست پیروزی انقلاب - در کشور مطرح بوده‌اند، بحث گزینش بیشترین تأثیر را بر روح و جسم جامعه ما گذاشته است. در روزها و ماه‌های اول انقلاب، تقریباً همه می‌خواستند گزینش کنند. برخی حتی چندان نگران این ماجرا بودند که مهم‌ترین ویژگی انقلاب بهمن ۵۷ را که سرعت پیروزی و میزان نسبتاً پائین خونریزی آن بود معضلی به شمار می‌آوردند که به زعم آنها مانع از آن شده بود که گزینش مناسب صورت پذیرد. فشارها چندان بود که حتی دولت موقت هم که مدعی بود «برای تزکیه نیامده است»^۳ و اصرار داشت که «انضباط باید جای انتقام»^۴ را بگیرد، دست آخر مجبور شد لایحه‌ای را "به منظور پاکسازی و ایجاد محیط مساعد برای رشد نهادهای انقلاب در وزارتخانه‌ها، دانشگاه‌ها، بانک‌ها و ..." تصویب کند. در آغاز عمده توجه به «پاکسازی» نیروهای نظامی و انتظامی بود تا آن زمان که روشن شد دست بسیاری از گروه‌ها از این حوزه کوتاه است. سپس اهم توجه معطوف شد به نهادهای آموزشی به ویژه آموزش عالی.

۳- بحث در مورد ایجاد ذخایر استراتژیک نفت خام در ایالات متحده آمریکا در سال ۱۹۴۴ آغاز شد و در سال ۱۹۷۵ پس از بحران نفت در سال‌های ۷۴-۱۹۷۳، قانون تشکیل این ذخایر تصویب شد و از سال ۱۹۷۷ ذخیره کردن نفت خام آغاز گردید. این ذخایر در ناحیه خلیج مکزیک و در حفره‌های نمک در عمق ۶۰۰ تا ۱۲۰۰ متری زیر زمین قرار دارند. این ذخایر از لحاظ موقعیت نزدیک به پالایشگاه‌های این کشور و نقاط عمده توزیع نفت در داخل این کشور می‌باشند. ظرفیت این ذخایر حدود ۷۰۰ میلیون بشکه است که در حال حاضر - قبل از تصمیم اخیر به آزاد کردن ۳۰ میلیون بشکه - ۵۷۱ میلیون بشکه نفت خام ذخیره شده است. در گذشته، در رابطه با بحران نفت در بازارهای جهانی، تنها مورد استفاده از این ذخایر در زمان جنگ کویت بود. ۴ میلیون بشکه در تابستان ۱۹۹۰ برای فروش آزمایشی و ۱۷ میلیون بشکه در ژانویه ۱۹۹۱ با تصمیم رئیس جمهور این کشور برداشت شد. این اقدام با هماهنگی دیگر کشورهای سازمان همکاری و توسعه اقتصادی بود و توافق برای تعیین سهمیه کشورها برای برداشت از ذخایر استراتژیک در آژانس بین‌المللی انرژی انجام گرفت. موارد دیگر برداشت از این ذخایر، به غیر از فروش‌های آزمایشی و تعویض نوع نفت خام، دو مورد مبادله با شرکت‌های نفت در سال ۱۹۹۶ و ۲۰۰۰ بود که با مشکل انتقال نفت خام در بازار داخلی آمریکا مواجه شده بودند و یک مورد فروش در سال ۱۹۹۶ برای جبران بخشی از کسری بودجه فدرال آن سال این کشور بود.

۴- رویترز - لس آنجلس، تیمنا تانرز، بیست و دوم سپتامبر ۲۰۰۰.

با وقوع انقلاب فرهنگی، گزینش در این زمینه نیز متولیان ویژه خود را یافت. اوج ماجرا را البته می‌توان ۲۱ آبان ۱۳۶۳، یعنی زمانی دانست که آئین‌نامهٔ هسته‌های گزینش به تصویب شورای عالی قضایی رسید. از آن پس و تا زمانی که پس از تجربهٔ انتخابات دومین مجلس خبرگان و انتخابات مجلس چهارم، نیروهای چپ اسلامی خود با مسئله «گزینش شدن» روبرو شدند، شرح مطالب گزینش را باید در ستون‌های روزنامه رسالت دنبال کرد. شرح کامل این مطالب منسوی هفتاد من کاغذ می‌خواهد. اما نکته‌وار می‌توان از تلاش برای اعادهٔ استناداتی یاد کرد «که پرونده‌های‌شان برای گزینش صلاحیت اخلاقی به ادارهٔ گزینش فرستاده شده بود»^۵؛ همچنین از اعتراض برخی نمایندگان مجلس به گزینش مجدد معلم‌های مدرسه در سال ۶۴، یعنی تقریباً هفت سال پس از پیروزی انقلاب یاد کرد.^۶ از فریاد اعتراض علیه «جوانان ۲۵ ساله‌ای که ... اصلاً از زن و بچه خیر ندارد ... و قضاوت عجولانه دارد»^۷ و متصدی گزینش شده است. از اعتراض نایب رئیس مجلس سوم در خطبه‌های نماز جمعه، علیه «نقل و انتقال‌ها، انتصاب‌ها و جابجایی‌های فراوان در سوءاستفاده‌های خطی و جناحی از امر گزینش»^۸؛ دست آخر از فریاد نماینده

اهر که «شاگرد اول کنکور پزشکی»^۹ را که از این شهر بوده در گزینش رد کرده‌اند.^{۱۰} بعد از انتخابات مجلس چهارم و تا روزی که پرنماینده‌ترین حزب کشور، شعار اصلی خود را «ایران برای همهٔ ایرانیان» برگزیند، نوبت به چپ اسلامی رسید که در سلام همین دست گفتارها را بازتاب دهد. اما شاید آنچه از قرائت مجدد این شرح‌ها ناراحت‌کننده‌تر باشد، این واقعیت است که علیرغم تمامی این اعتراضات، یک بار هم کسی در مقام ارزیابی نتیجهٔ «گزینش کردن» برنیامده است. وقتی بعد از دو دههٔ گزینش، در وزارت‌خانه‌ای که قاعدتاً سخت‌ترین گزینش‌ها را دارد، یعنی وزارت اطلاعات، فجایی از آن دست که دیدیم رخ می‌دهد - اعم از این که سرنخ این ماجرا به خارج از کشور وصل باشد، یا به همین افراد داخلی ختم شود - آیا زمان آن نرسیده است که باب گزینش برای همیشه بسته شود. و آیا برای این کار، طرحی بهتر از آنچه با نام «طرح لغو قانون گزینش مصوب ۷۴/۶/۱۴ و قانون تسری آن مصوب ۷۵/۲/۵» به مجلس ارائه شده است وجود دارد؟ اگر دارد، جای آن است کسانی که می‌خواستند ایرانی را فراهم کنند برای همهٔ ایرانیان، از فرصت استفاده کرده طرح‌شان را ارائه دهند، وگرنه از همین طرح پشتیبانی

کرده و بیش از این دستمال را بر سری که
درد نمی‌کند، نگاه ندارند.

م.ت

یادداشت

۱- "انقلاب ایران در حدّ یک تغییر رهنمایی
متوقف نمی‌ماند"، گفتگو با حبیب‌الله پیمان، کیهان
۵۸/۲/۳

۲- "مهندس مهدی بازگان در سمینار
دانشگاهها"، کیهان، ۵۸/۳/۳

۳- "مصاحبه رادیوتلوویزیونی نخست‌وزیر"، کیهان،
۵۸/۳/۸

۴- "لایحه قانونی مربوط به پاکسازی و ایجاد
محیط مساعد برای رشد نهادهای انقلاب در
وزارتخانه‌ها و دانشگاه‌ها و بانک‌ها و مؤسسات و
شرکت‌های دولتی مصوب ۵۷/۶/۷"، مجموعه
قوانین و مقررات اداری و استخدامی، تجدید
نظر شده با آخرین اصلاحات و تغییرات تا
دیماه ۱۳۶۹، به کوشش علی پاشا محمدنوری،
چاپ دوم، تهران ۱۳۷۰، دفتر حقوقی سازمان
امور اداری و استخدامی کشور، ص ۲۷۷.

۵- "اعزام دانشجو به خارج کاهش یافته و جهت
تقویت کادر علمی دانشگاه‌ها از خارج استاد وارد
می‌کنیم"، دکتر نجفقلی حبیبی رئیس مدرسه
تربیت مدرس، رسالت، ۶۴/۱۰/۲۲.

۶- شیبانی، سخنرانی در مقام مخالف با لایحه
بازنشستگی و بازخرید مستخدمین رسمی آموزش
و پرورش، رسالت، ۶۴/۱۰/۲۳.

۷- همان.

۸- "نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در نماز

جمعه تهران"، رسالت، ۶۵/۸/۱۰.

۹- محمدتقی رنجبر نماینده صومعه‌سرا، سخنران

پس از دستور جلسه مجلس مورخ ۶۵/۸/۸.

رسالت، ۶۵/۸/۱۰.

۱۰- قاسم معماری، نماینده اهر در مجلس شورای

اسلامی، مورخ ۶۵/۸/۲۷ رسالت ۶۵/۸/۲۸.

بحران آب، بحران آبادان

بحران شهری، بحران ملی، راه

حلهای جمعی

کیفیت آب آبادان از سال گذشته رو
به نزول گذاشت. ولی از بهار امسال این
افت کیفیت ابعاد جدیدی یافته و از اوایل
تابستان به حدی از شوری رسید که دیگر
قابل شرب نبود. نارضایتی و استیصال مردم
شهرستان از این وضع در ۱۵ تیر ماه به حد
انفجار و تظاهرات خیابانی و حتی شورش در
زندان شهر رسید. چند هفته بعد از این وقایع
که منجر به دستگیری نزدیک به ۴۰۰ نفر
شد، نمایندگان این شهر در مجلس در جلسه
شورای اداری استان به تشریح علل نابسامانی
شهر پرداخته و کیفیت آب شرب، بیکاری
مزمن و فقر روزافزون، و نابسامانی روند
بازسازی بعد از جنگ را علل نارضایتی مردم
اعلام کردند. از خلال صحبت‌های نمایندگان